

VETERAN POSTEN

November 2024
40 årgången
nr 5/2024

MEDLEMSTIDNING FÖR SÖDRA FINLANDS KRIGSVETERANDISTRIKT rf

FOTO: SOLVEIG HYÖTY

HEMMA HOS Valter Andersson, Vessö i Borgå Ik
Veteranernas arv – ett kraftfullt stöd i ofärdstider
Schaumans familj hyrde hos familjen Bäckblom i Sibbo

Böcker till förmånspris för Veteranpostens läsare

Carl Gustaf Mannerheim

Spjuvern som blev Marskalken av Finland

I boken "Spjuvern som blev Marskalken av Finland" får vi lära känna Mannerheim med hjälp av 100 anekdoter och berättelser. Vi får följa honom från Villnäs till Ryssland och tillbaka till Finland.

Det finns berättelser från städer och orter som t.ex. Helsingfors, Hangö, Vörå, Jakobstad, Vasa och S:t Michel, men också från Sankt Petersburg, Stockholm och Lausanne.

Det unika materialet är insamlat av krigsveteranen **Holger Strandberg**.

Boken är sammanställd av **Björn Stenbacka**. 137 sidor

Pris: 23 € + porto (Boken till salu även på finska)

KÖP
BÖCKERNA!

Kampen om den svenska jorden

Karelarna i Finlands Svenskspråkiga områden 1940–1950

Efter vinterkriget blev drygt 400.000 finländare evakuerade och omplacerade inom landets gränser. Det krävde radikala åtgärder av staten och en beredskap för stora uppförfingar av befolkningen. Fredsvillkoren efter fortsättningskriget innebar en upprepning av evakueringen.

Omplaceringen av de evakuerade skapade också spänningar av politiska ideologier, krigstida rädslor och framtidsvisioner. Ett utlopp för dessa blev språkfrågan.

Hur genomfördes evakueringen? Hur togs de evakuerade emot av lokalbefolkningen?

Boken är sammanställd av historiker, docent Aapo Roselius och historiker, docent Tuomas Tepora.

Sidantal: 305 sidor.

Förlag Schildts & Söderström

Pris: 15 € (29 €) + porto

Boken kan köpas från **Södra Finlands Krigsveterandistrikt**

tfn 09-612 7003.

NEDSATT
PRIS!

”Jordbrukshjälpen från Sverige – okänd för de flesta”

Läs boken Hemmafrentens brödraskap

Svenska bönder gjorde under andra världskriget en lika stor som bortglömd insats för sina Finska yrkesbröder. 2 000 svenska jordbrukare hjälpte till på finländska gårdar. Fem fullastade fartyg med jordbruksredskap skickades till Finland. Bönderna skänkte till Finland 100 miljoner kronor i dagens penningvärde. Medan hjälpen pågick riktade Marskalk Mannerheim ett särskilt tack till de svenska jordbrukarna: "Jag tackar för det varma handtag, som svenska jordbrukare just i dessa dagar lämnar sina yrkesbröder i Finland".

Författare: **Eric Björklund**

Utgivare: Scriptums förlag, 240 sidor

Pris: 20 € (24 €) + porto

NEDSATT
PRIS!

Böckerna kan beställas från **Södra Finlands Krigsveterandistrikt rf**, tfn (09) 612 7003

VETERANPOSTEN

5/2024

40 årgången

Utgivare:

**Södra Finlands
Krigsveterandistrikt r.f.**

Ordförande:

Carl-Johan Numelin

Verksamhetsledare:

Solveig Hyöty

Kansli:

Lilla Robertsgatan 14 B
00120 Helsingfors

Tfn (09) 612 7003 (10–14)

e-post:

sodrafinlands.kvd@
sotaveteraaniliitto.fi

Ansvarig utgivare:

Carl-Johan Numelin

Adress:

Lilla Robertsgatan 14 B
00120 Helsingfors

Ombrytning:

PreCicero

E-post: gita.lindgren@gmail.com

ISSN 0783-6341

Mariehamns Tryckeri, Mariehamn

Manusstopp

Veteranposten nr 6/24, det sista numret efter 40 år, utkommer i slutet av december. Manusstopp den 11.12.2024.

Vi fortsätter positivt som tidigare

Hösten har kommit i snabb takt med regn, blåst och tidig skymning. Det gör det mindre lockande att vistas utomhus med familj och vänner. Många av våra föreningar samarbetar med "De äldres råd" på orten och nu i början av oktober under "de äldres vecka" ordnades dagligen på de flesta orter program, som säkert var intressanta och nyttiga för många av våra medlemmar. Försvarsdagen firades i år i Sibbo och uppslutningen var stor med mycket folk på plats, vilket visar allas intresse för försvaret och traditionerna.

För distriktets del togs i september det första beslutet om att fortsätta som traditionsförening med anslutning till Traditionsförbundet Eklövet. I november kommer distriktets höstmöte att göra det andra och slutliga beslutet. Som jag tidigare påpekat, kommer det inte att påverka verksamheten på det lokala planet i någon större utsträckning, utan veteranerna och ankorna står fortfarande i centrum, men av naturliga skäl får traditionssidan smånigom allt större betydelse i verksamheten. En av våra viktigaste uppgifter är att föra vidare till de yngre generationerna, traditionernas stora betydelse för våra goda situation idag och i framtiden.

Året går mot sitt slut, men vi planerar att komma med sista fint nummer av Veteranposten i december.

Jag tillönskar alla Veteranpostens läsare en aktiv och trevlig avslutning på hösten.

Carl-Johan Numelin

Patrulledare till lands och sjöss

En stund ute på gårdshuset vid Bondas hemman i Kurböle söder om Borgå avslöjar mycket om vår veteranbroder Valter Andersson. Manbyggnaden är visserligen "endast från 1860-talet", men andra hus har stått där i hundratals år. Gården har gått i arv från far till son sedan 1634, berättar Valter, vi har diplom på den saken. Sånt stärker självkänslan och sinnet för traditioner. Därom bär även Valters liv som patriot och krigare vittne.

Valter Andersson föddes 1910 i en bygd där gårdar i grannskapet har haft ägare som Torsten Stålhanske och Stefan Löfving, den kända partigångaren. Det var namn som väckte ynglingens intresse för militära bedrifter.

Följaktligen anslöt sig Valter vid aderton år till Borgå skyddsskär eller, som det då hette, Vessö korpralskap. Kåren förvandlades inom kort till en marinskyddsskär, vilket bestämde Valters väg under krigsåren. Han utbildades bland annat till signalman med kunskap i morse och användning av signalflaggor, för att inte tala

om att han lärdes silhuettkännedom med dess koder.

Lottan Signes minne

I manbyggnaden bor Valter sedan några år ensam som änklings, medan dottern Gun Westerlunds familj bebor ett nybygge invid. Gun och hennes barn skall föra arvet vidare.

Det trevna hemmet präglas av minnen efter hustrun Signe och de prylar, pris och troféer, som mången veteran brukar samla omkring sig.

Signe Ek var Sarvsalöflicka när hon som fältkökslotta kom till Skedö på Hangöfronten 1941.

Där träffade hon Valter. Sedan var Signe länge i Aunus. Efter kriget gifte de sig.

Många av oss minns Signe Andersson som ordförande för Borgå-veteranernas damsektion. Hennes skildringar och dikter från krigsåren präglas av en varm, fosterländsk anda. Förvisso var hennes och Valters hem en mötesplats för många likasinnade på Vessö.

Spaning efter slagskeppet Marat

Den första känningen av annalkande ofärd upplevde Valter redan 1938

Kamrater i Borgå Marinskyddsskär före kriget. Längst t.v. Valter Andersson. Arkivbild.

Tre patrullkamrater på Onegas strand: Lars Ahlfors, Helsingfors, Valter Andersson, Vessö och Sven Ellenberg, Ekenäs. Arkivbild.

Valter Andersson i sin soffhörna. På väggen ett porträtt av hustrun Signe.
Bild: Gun Westerlund.

då han med andra skyddskårister var inkallad till en "extra reservövning". Valter sändes till

Kallbåda fyrskepp där han i en vecka var observatör. Ett hundratal enheter av den ryska Östersjöflottan gick ut med signalskeppet Marat i spetsen. Det gällde för honom att följa med deras förehavanden och rapportera till fastlandet.

Efter några dagar återvände de flesta av fartygen, alarmtillståndet upphävdes och undersergeant Andersson kom hem igen. Ett år senare, då vinterkriget stod för dörren,

inkallades han som många andra på nytt, men det är en annan historia.

Striden om Stoskär – ett outplånligt minne

När man sitter med en veteran kan det inte undvikas att krigsminnen kommer på tal. Då Valter försöker summera sina erfarenheter återkommer han flera gånger till de blodiga stridernas på holmarna öster om Hangö udd hösten 1941.

Hangökriget var inte "herrska-
pskrig" för dem som låg på de ytter-
ska holmarna sydväst om Skedö,

påminner Valter. Flera holmar förlorades och togs tillbaka efter bittra strider.

Valter, som inte tyckte om att ligga stilla, for gärna ut på patrullfärder och låg då ett par gånger på kobbarna där han iakttog ryssarnas förehavanden.

I skydd av de mörka nätterna for vi ut med roddbåt och snurrade årtullarna så att ryssen inte skulle höra något. Efter en dag därute återvände vi följande natt.

En av de mest spännande färderna gjorde jag med kamraterna John Lökman och Viking Henriks-
son. Då tog vi oss fram ända till Hermnansö, som var starkt befäst av ryssarna. Där gick vi i land på en kobbe på öns södra sida. Den hette Bossgrund.

Följande dag tillbragtes på kobben och Valter som kunde signalera morse sände meddelanden med sin ficklampa till artilleriet och kunde på så sätt styra elden till känsliga punkter på ön.

Den stora händelsen var nog striderna på Stoskär den 14 oktober, minns Valter. Vi kom dit ut på kvällen före. Dan därpå kom ryssen i land på både Stoskär och Koholmen och det började se illa ut för oss. Det uppstod häftiga strider man mot man och vi fick ansenliga förluster. Bland andra stupade nu fänrik Birger Bengts från Pernå.

Ett tag var vi endast sex man kvar, men lyckades i alla fall hålla holmen.

Valter säger att han varit med om många svåra situationer, men Stoskär var värst! "Flera gånger trodde jag att mitt liv skulle ta slut här".

Jakt på partisaner i Östkarelen

I augusti 1942 hamnade Valter, som en kort tid varit hemförlovad, ut

Manbyggnaden på Bondas i Kurböle. Arkivbild.

igen. den här gången till Östkarelen. Han kom till en bataljon som tillhörde Ään.RPr, där två kompanier var svenska och ett finskt. Flera av de svenska pojkar, för det mesta västnylänningar, hade tillhört PPP8.

Vi förlades vid Visnesenja vid Onega, söder om Petroskoj. Mest sysslade vi med jakt på partisaner och jag skickades ofta ut på långa patrullfärder, det var ett jobb som jag trivdes med. Ungefär som Stefan Löfving i forna tider.

Det var inte alls så lätt som man föreställer sig. De ryska partisanerna

samarbetade med civilbefolkningen och hade en förmåga att försvinna just som man trodde att man fått fast dem.

En gång hittade vi en depå med rikligt med mat, konserver, mediciner och allt möjligt annat. Vi tog med oss så mycket vi orkade bära. Men innan vi stack lämnade vi ett skriftligt budskap på finska. ”Hälsa Stalin och tacka för maten och Roosevelt för konserverna”, skrev vi.

Valter skrattar när han tänker på de tiderna.

Glöm inte Lotta Svärd!

Innan vi lämnar överfältväbel Valter Andersson har han ett och varje på hjärtat.

Jag är den sista bonden här på gårde. Min dotter har en ung son, men vad han ämnar göra vet vi ännu inte.

Och så får vi inte glömma traditionerna från frihetsklampen 1918, säger han. Valter har särskilt tagit sig an Frihetskrigarnas Vårdstiftelse. Här i Borgånejden har han ensam skaffat 140 nya medlemmar.

De sista frihetskrigarna måste stödas. I Borgånejden är de numera endast tre. Alla över nittio år.

Valter besöker dem då och då.

Och sen skall du skriva, att Lotta Svärdorganisationen borde återupplivas. Lottornas betydelse för vårt försvar under krigsåren kan inte skattas nog högt. Det är mitt testamente till de unga.

Text: Göran Stjernschants

(Artikeln är tidigare publicerad i Veteranposten 2/1993)

Sibbo Krigsveteraner har under några år arbetat med att förnya sina stadgar och samtidigt ändra namnet till Sibbo Krigsveteraners Traditionsförening rf.

Stadge- och namnändringen godkändes av Patent- och registerstyrelsen den 24 januari 2024.

I Sibbo har vi hela tiden arbetat för att fortsätta som en självständig och lokal förening som arbetar för de traditioner som våra förfäder skapat. Samtidigt som vi tar hand om de veteraner, den maka och de änkor som ännu finns kvar. Vi skall sköta och bevara de traditioner och värden som veteranerna från våra krig 1939–1945 har skapat.

Vi skall fungera som verkställare och samordnare för det lokala traditionsarbetet och upprätthålla samhörighet och fosterländsk anda.

Vi har tänkt att föreningen skall vara medlem i en takorganisation för svenskspråkiga traditionsföreningar i Södra Finland och via den vara medlem i ett riksomfattande traditionsförbund.

Det ovanstående har varit vår avsikt och är vår strävan.

I Sibbo tycker vi att vår förening har det ganska väl förspänt, eftersom vi har alla alternativen kvar, självständig förening eller medlem i en distriktetförening, om ett sådant finns, eller kanske ett direkt medlemskap i Eklövsförbundet.

Lars Björkell, ordf.

Helsingfors den 27 april 1993

Kommendörens för försvarsmakten

DAGORDER

Nr 1

Vårt land har byggts upp under en tidsrymd av många hundra år. Vårt folks styrka har haft sin grund i vår egen kultur, i den seghet som karaktiserar ett gränsland, i vår strävan att utveckla vårt eget samhälle och slutligen, i den kraftansträngning som innebar att vi frigjorde oss från en främmande makt och uppnådde självständighet.

Finlands självständighetskamp tog sin början i Österbotten och Karelen och avslutades vid Ino fäste när de ryska trupperna lämnade landet. När kriget bröt ut var det ett frihetskrig, men det utvecklades också till ett inbördeskrig. Frihetskrigets obestridliga heroism har ett bittert drag, som kräver att vi ständigt värnar om vårt folks sammanhållning.

Under vinterkriget reste sig finländarna tillsammans för att slå tillbaka ett yttre anfall. Finland kämpade ensamt och förmådde klara sig. Den medkänsla som andra nationer visade oss var vårt stöd. Världen lärde känna ett nordligt land, i vars kyliga klimat den mänskliga viljan betvingade våldet.

Det finländska kynnet gav inte vika inför yttre tvång. Försättningskriget upplevdes som ett tillrättaläggande av en oförrätt; vedergällningskriget fördes så länge det var militärt nödvändigt. Efter ett utmattande ställningskrig blev Finland på nytt föremål för ett storanfall, vars syfte var att ockupera hela landet. Endast genom att hejda anfallet kunde vi uppnå vapenvila och därpå följande fred.

Under kriget i Lapland fullföljde försvarsmakten den nya uppgift statsledningen ålagt den, och visade att vårt land obetingat iakttog de överenskomna villkoren. De unga värnpliktigas kamp i Laplands ödemarker är för oss en påminnelse om betydelsen av hörsamhet inför de avgöranden som fattas av överheten.

De är bara under fredliga förhållanden som ett samhälle kan byggas upp. Men fred kan vi inte välja till vilket pris som helst. Vi har lärt oss att man för att kunna avvärja våldet måste vara färdig att gripa till vapen – det fredstida arbetet måste ges utrymme.

Veteraner från våra krig: Frihetskämpar, ni som kämpat för er övertygelse, Vinterkrigets, Försättningskrigets och Laplandskrigets hjältar, män och kvinnor! Ni har velat utveckla ert eget land och göra det tryggt, för att kunna överlåta det till era barn, bättre än det var när ni själva övertog det. Ni har kämpat för att möjliggöra uppbyggandet.

Efterföljande släktled är Er tacksamma.

När försvarsmakten nu fyller 75 år hyllar vi våra krigsveteraner. Ni har försvarat rätt och samhälle i Finland. I dag, på den nationella veterandagen, tillönskar jag Er många trygga år i vårt gemensamma fosterland.

Kommendören för försvarsmakten

Amiral

Jan Klenberg

Invigningen av Traditionscentret

11.6.2024

Vid Hangöudds Frontmuseum invigdes under högtidliga former en tillbyggnad "Traditionscentret" den 11.6.2024.

Traditionscentrets syfte är att bevara krigsveterangenerationens traditioner, värderingar och historiska arv och att föra dem vidare till kommande släktled.

Traditionscentret är genomfört som ett samarbetsprojekt mellan Krigsveteranföreningarna i Ekenäsnejen, Karis, Snappertuna och Hangöudd samt Krigshistoriska föreningen i Västnyland. Genom att det är fysiskt sammankopplat till det nuvarande frontmuseet erhålles ca 360 m² nya utställnings- och lagerutrymmen inkluderande egna byrå- och konferensutrymmen för Traditions- och Krigsveteranföreningarna

Vid den högtidliga invigningsceremonin hälsade Krigshistoriska föreningen i Västnylands ordförande, K-G Storgårds de inbjudna gästerna, planerare och entreprenörer hjärtligt välkomna. Härfter framfördes hälsningar av Ekenäsnejdens Krigsveteran föreningens ordförande K-J Söderlund och den nybildade Traditionsföreningens ordförande Marko Nieminen som båda i sina tal framhöll vikten att se avvärjningskrigen som en helhet där också hemmafrontens väsentliga betydelse och roll blir belyst.

Efter talen avklippes det blåvita bandet till den nya utställningen av Krigsveteranerna Bruno Österlund (Ekenäs) och Holger Tötterman (Hangö). Två krigsveteraner som ännu aktivt deltar i föreningarnas verksamhet och som ställer sig mycket negativa till Rysslands anfallskrig i Ukraina och krig i allmänhet.

Traditionscentrets första utställning består egentligen av två delar. I den första delen får man uppleva ett **Hangö hem** både före och efter ockupationen 1940 samt åhöra kommentarerna från återvändande Hangöbor efter kriget, i intervjuer inspelade 2023. I den andra delen, en temautställning "veteranernas livsstig

Verksamhetsledaren Jörgen Engroos presenterar utställningen för Krigsveteranerna Bruno Österlund och Holger Tötterman.

1945–2025" presenteras veterangenerationens väg från ett av krigens sargat men självständigt fosterland till dagens blomstrande samhälle. Utställningen är både gripande och mångfasetterad och ger i synnerhet dagens ungdomar en utmärkt bild av veterangenerationens väg från en tidigare nedlåtande, förringande attityd till den hjältegloria de i dag har i samhället och bland gemene man.

Det nya Traditionscentret är ett välkommet tillskott som på ett utmärkt sätt kompletterar Frontmuseets nuvarande utställning och inriktning. Krigshistoriska och Traditionsföreningen har nu tillgång till moderna och ändamålsenliga utrymmen som i framtiden säkert kommer att användas till nya intressanta utställningar och som sporrar medlemmarna till nya traditionsbefrämjande aktiviteter.

Kaj Bergman

Ekenäsnejdens Krigsveteraner

Kom med som understödande medlem i en veteran-traditionsförening!

Kontakta gärna någon av följande föreningar:

Borgånejdens Krigsveteraner rf
sekr. Christer Sundman, tfn 0500 411 479

Ekenäsnejdens Krigsveteraner rf
sekr. Kaj Bergman, tfn 050 349 4421

Esbo-Grankulla Krigsveteraner rf
sekr. Ilse Vaernerberg, tfn 050 554 4806

Hangöudds Krigsveteraner rf
sekr. Hilding Wikström, tfn 0400 965 986

Helsingfors Svenska Krigsveteraner rf
sekr. Markus Liesalho tfn 0400 421 002

Ingå Krigsveteraner rf
sekr. Gunnel Öhman tfn 040 705 5896

Karis Krigsveteraner rf
sekr. Sune Törnqvist, tfn 050 356 6066

Kimitoöns Krigsveteraner rf
sekr. Kerstin Drugge, tfn 040 750 3905

Korpo-Houtskär-Iniö Krigsveteraner rf
sekr. Anne Lindroos, tfn 0400 634 082

Kyrklätts Krigsveteran- och Traditionsförening rf
sekr. Nils Wallenius, tfn (09) 297 0246

Lapträsk Krigsveteraner rf
sekr. Åke Nybondas tfn 044 0713 526

Liljendal Krigsveteraner rf
sekr. Bror Wahlroos, tfn 050 341 5130

Lovisanejdens Krigsveteraner rf
sekr. Susanne Skogberg, tfn 040 540 0883

Nagu Krigsveteraner rf
sekr. Fred Sundén, tfn 040 545 6949

Pargas Krigsveteraner rf
sekr. Gustav Sundström, tfn 050 505 1522

Pernå Krigsveteraner rf
sekr. Göran Furu, tfn 0400 717 429

Sibbo Krigsveteraner rf
sekr. Hans-Peter Lindgren tfn 040 061 1582

Sjundeå Krigsveteraner rf
sekr. Gunilla Smeds, tfn 040 760 2506

Snappertuna Krigsveteraner rf
sekr. Petra Fagerström tfn 040 748 1590

Vanda Krigsveteraner rf
sekr. Tom Nederström, tfn 040 504 3385

Krigsveteranerna på Åland rf
sekr. Bjarne Pettersson, tfn 045 7595 8315

Kontakta gärna även distriktet för mera upplysning:

Södra Finlands Krigsveterandistrikt rf
verksamhetsledare Solveig Hyöty
Lilla Robertsgatan 14 B
00120 Helsingfors
tfn (09) 612 7003
e-post: sodrafinlands.kvd@sotaveteraaniliitto.fi

Du kan också fylla i nedanstående medlemsansökan och skicka den till distriktets kansli (se adress ovan).

Datum:

Jag vill ansluta mig som understöddande medlem i en traditionsförening

Namn:

Adress:

Postadress:

Telefon: Födelsedatum:

Förening jag vill ansluta mig till:

Veteranernas arv

– ett kraftfullt stöd i ofärdstider

Tiden gör sitt och en epok går mot sitt slut. Veteranerna är snart borta. Traditionsförbundet Eklövet rf grundades år 2003 som en takorganisation för att vårda veteranernas arv och befrämja traditionerna för de krig som Finland utkämpade under åren 1939–1945. Då förbundets viktigaste medlemsorganisationer, krigsveteranernas och lottornas egentliga sammanslutningar upphör med sin verksamhet är det driftiga Traditionsförbundets arbete än viktigare. Minnena från dem som två gånger räddade vårt fosterland och vårt folk skall aldrig förblekna.

Om hotet från öst

För den som på 1950-talet som barn fick växa upp med det ständigt närvarande hotet från öster, varvat med föräldrarnas och deras jämnåriga kamraters samtal om kriget, var det en obeskrivlig lättnad då Sovjetunionen föll i bitar vid kalla krigets slut. Det helt otänkbara kom som en blix från klar himmel.

Plötsligt var det gryning efter en mycket lång och mörk natt. Euforin särskilt i väst steg till den grad att många på fullt allvar ansåg de stora konflikternas tid vara förbi. Säkerheten skulle härefter byggas i samarbete och samförstånd, nationers suveränitet och självbestämmanderätt skulle respekteras. Bruket av massivt militärt våld för uppnående av territoriella mål kriminaliserades. I bakgrunden fanns alltså en naiv idealistisk tro om att vi ju alla är en enda stor familj. Demokrati och respekt för mänskliga rättigheter skulle vara centrala ingredienser i detta hela världens framtidsbygge. Dessvärre blev den illusionen kortvarig. Tanken att Ryssland via ekonomiskt samarbete skulle bli bundet till demokratisk

utveckling visade sig snart vara en vanföreställning. Man bör också komma ihåg att autokrater går så långt som de ges möjlighet att gå.

Många beslutsfattare och inflytelserika observatörer även i Finland blev bekanta med Vladimir Putin under andra hälften av 1990-talet. Det nya ryska politiska stjärnskottet uppfattades som saklig och pragmatisk och i grunden västvänlig. Då ryska folket valde den som KGB-officer rätt mediokra Putin till sin president i demokratisk ordning år 2000 hyste man i väst inga större farhågor. Då han några år senare deklarerade att Sovjetunionens sönderfall var förra seklets stora geopolitiska katastrof – nej, han hade inte glömt bort de två förödande världskrigen – höjdes ögonbrynen, men inte mer. Konsekvenserna av denna västliga historielöshet och nonchalans skulle bli allvarliga.

Putin och hans bakgrundskrafter var fast beslutna att återupprätta det ryska imperiet enligt Katarina den storas maxim – territoriell expansion är det enda sättet att stärka Rysslands strategiska position och säkra landets gränser.

Ryssland började omsätta denna politik konkret i Georgien 2008. Annekteringen av Krim 2014 och den samtidiga militära interventionen i östra Ukraina, maskerad till aktioner företagna av ”separatister” var en de facto krigsförklaring mot Ukraina. Redan 2005 hade Putin förklarat att Ukraina inte var någon suverän stat och att det inte hade något existensberättigande. Västs flata respons gav honom blodad tand.

Den 24 februari 2022 gav Putin order om den massiva militära ”specialoperationen” mot Ukraina. Även i väst trodde man allmänt att Ukraina skulle falla

Finlands flagga hissad i topp utanför Natos högkvarter i Bryssel den 4 april 2023.

snabbt på några dagar. Men Ukraina och dess folk var fast beslutna att kämpa likt Finland 1939. Nationens och folkets existens står alltjämt på spel.

Storanfallet var ett katastrofalt strategiskt misstag av Putin men även i väst slog alla prognoser och analyser fel. Västs stora misstag var att inte direkt stöda Ukraina fullt ut mot Rysslands aggression. Raddhågade och överdrivet försiktiga ledare som borde ha visat fast ledarskap skrämdes nästan från vettet av Putins propaganda, inte minst av hans hot om kärnvapenkrig ifall de blandar sig i konflikten. Man fruktade eskalation och att bli indragna i kriget.

I skrivande stund är Ukrainas situation prekär. I Finland är det lätt att finna paralleller från slutfasen i vinterkriget, då soldaterna i de glesnande finska leden, uttröttade efter omänskligt lång kamp utan avlösning vägrade i det längsta att ge vika trots skriande ammunitionsbrist. Överbefälhavaren, marskalk Mannerheims ord till sina soldater den 14 mars 1940, ”jag har kämpat på många slagfält, men jag har aldrig sett er like som krigsmän”, var väl funna. I Ukraina står Finland och det finska exemplet högt i kurs.

Finland, de baltiska staterna, Polen och några till inser vad som står på spel i Ukraina. Där stora länder håller sig till det obestämda mantrat om stöd för Ukraina så länge det behövs har de formulerat ett klart strategiskt mål – ukrainsk seger och fred på Ukrainas villkor. Rysk seger vore direkt katastrofalt.

President Sauli Niinistö framhöll vid ett seminarium i Luumäki den 7 augusti 2024 att Finland inte längre lever i fred. Borde vi kanske ta i bruk det fina gamla ordet ofred? Inte heller ambassadör Mikko Hautala, en av vårt lands mest skarpsynta diplomater, skrader orden. Ryssland är ett existentiellt hot och därför måste Finland ha beredskap och förmåga att föra ett långt krig uthålligt. Han vill se vår östgräns befäst, ha en snabbinsatsstyrka om 50 000 man och tillräckligt förhöjda försvarsanslag.

Finland lämnar alliansfriheten

På nationella veterandagen 2009 hänvisade jag i Grankulla till diktaren ”Esaia Tegnér, som redan 200 år tidigare var djupt chockad över att våldet verkade triumfera överallt i Europa. I dikten Svea skrev han:

*Eröfrare gå fram, som jordskalf, genom världen
Europas gamla form ej längre hålla vill,
den nya skapelsen med svärdet yxas till.
Hvad troner störtas om! Hvad riken sönderstyckas!
Förtrycket näms försvar, och rätt är det som lyckas.
Tror du dig ensam trygg? Så är ej våldets art.*

I februari 2022 förstod finska folket och dess beslutsfattare att ensam ej längre är trygg. I snabb ordning och med Sverige i släptåg beslöt man lämna alliansfriheten bakom sig. Den svarade inte längre mot våra förväntningar om fred och säkerhet.

Finland och Sverige inlämnade samtidigt sina ansökningar om medlemskap i försvarsalliansen Nato den 18 maj 2022. Alliansen inbjöd dem formellt till medlemsförhandlingar i slutet av juni samma år. Efter besvärliga förhandlingar med Turkiet och Ungern antogs Finland som fullvärdig medlem i Nato den 4 april 2023. Finlands flagga hissades utanför Natos högkvarter i Bryssel till tonerna av "Vårt land". Då fullbordades det som de flesta av våra veteraner alltid hade drömt om, att vi aldrig mer skulle tvingas föra en försvarskamp ensamma om kriget skulle drabba oss. Det var en stor dag.

Finland och Sverige ville att deras anslutningsprocess skulle gå hela vägen "hand i hand" men det uppfyllades inte. För Sverige var pinan över den 7 mars 2024 då också Sveriges flagga kunde hissas i topp som tecken på att landet hade blivit fullvärdig Natomedlem.

De nordiska länderna i Nato

Både Finland och Sverige har mottagits i alliansen med acklamation. Som medlemmar tillför de Nato både styrka och förmåga. Man har särskilt lovordat Finlands förutseende syn på vad försvaret kräver, landets försvarslösning har berömts och även totalförsvarets höga beredskap. Det är dock skäl att ta det hela med en nypa salt, eftersom det snarare är ett medgivande om att läget är rätt sorgligt bland de flesta av Natos andra medlemsländer. Nato självt har påbörjat en restauration av nödvändiga förmågor som förlorats efter kalla krigets slut. Processen är långsam och dyr. Att riva ned går snabbt, att bygga upp tar tid.

Finlands försvarssamarbete med de nordiska länderna, USA och Nato har pågått länge och anpassningen till Natomedlemskapet utvecklas därför snabbt. För att eliminera Natos inbyggda svagheter har Finland och Sverige gjort separata samarbetsavtal (*Defense Cooperation Agreement*) med USA som möjliggör snabb beslutsföreläggning och insats där Nato som organisation kanske skulle vara handlingsförelämat. USA:s och Kinas relationer är ett framtida stort frågetecken, men klart

är i vilket fall som helst att USA:s intressen i Fjärran Östern medför att de europeiska länderna tvingas ta ett större ansvar för sin egen säkerhet.

Finlands förhandlingar med Nato om grundstrukturerna och vår roll i alliansen har utfallit väl. Från finskt håll påpekas att man fått gehör för praktiskt taget alla sina önskemål. Eftersom Norge hela tiden varit underställt Natos stora regionala stab i Virginia, USA, nuvarande *Joint Forces Command Norfolk* var det naturligt att Finland och Sverige ville ansluta där. Staben i Norfolk har emellertid varit en utpräglad marininstab vars uppgift varit att säkra förbindelserna till havs mellan USA och Europa, där Norges roll varit central. Norfolk utvecklas som bäst till en riktig gemensam stab för de olika försvarsgrenarna (*Joint Forces Command*).

I finska försvarsmakten har armén traditionellt varit den dominerande försvarsgrenen och det fanns därför krafter i och utanför Finland som ville att Finland skulle placeras under Natos stab i Brunssum, Holland, vars operativa roll varit armébetonad. Så blev det dessbättre inte.

Den organisation man slutligen antog i Nato var att bilda en särskild stab, *Nato Multi Corps Land Component Command (MCLCC)* som placeras i St. Michel invid den finska arméstaben och som organisatoriskt lyder under Norfolk. Den kommer att ansvara för planeringen av Natos markoperationer i norr och samarbetar nära med finska arméstaben och speciellt även med Sverige och Norge. Staben kommer att ledas av en finsk general. Finska arméchefen, generallöjtnant Pasi Välimäki blir dess första chef.

"Multi Corps" betyder bokstavligen flera armékårer och Finland ensamt kommer upp till den nivån. Den finska nationella krigsorganisationen är inte offentlig, men om den fullt mobiliserade styrkan är 280 000 soldater förstår alla att vi rimligtvis talar om en armé. Finska armén är alltså ingen historisk term.

Då Finland blev Natomedlem fördubblades Natos landgräns till Ryssland med en gång. Det är alltså en gräns som Nato förbundit sig att försvara, men ställer samtidigt allt större krav på alliansens förmåga. Eftersom det råder stor brist på markstyrkor i Nato innebär det i praktiken att den gränsen försvaras företrädesvis av finska soldater. Det är en lång gräns som dessutom är oerhört viktig för Ryssland strategiskt. I Nato begriper man att vi behöver våra soldater själva och därför ställer man inga krav på Finland att avvara större truppförband på annat håll utomlands.

Utöver den regionala arméstaben i St. Michel kommer Nato att etablera en särskild frambaserad multinationell styrka (*NATO Multinational Forward Land Force*) i Finland som kommer att ledas av en svensk

general. Staben för den kommer att förläggas endera i Sodankylä eller Rovaniemi.

Tanken på ett av svenskarna lett kommando i Lappland kom från finskt håll och har en förebild i vinterkrigets Svenska Frivilligkår, som tog frontansvaret uppe i norr i februari 1940. Kåren som leddes av svenska generalen Ernst Linder, född i Åminne i Finland. Linder var Mannerheims barndomsvän och vapenbroder i frihetskriget och vinterkriget och den första som Marskalken befordrade till full general – general av kavalleriet 1940.

De finska förhoppningarna är helt klart att Sverige med tiden kommer att kunna anvisa större förband till försvaret av Natos östgräns. Några större Natoförband kommer sannolikt ändå inte att stationeras i Finland på permanent basis. Däremot kommer övningsverksamheten att vara intensiv.

Jag har tidigare i denna tidning skrivit om finska flygvapnet. Två månader efter Finlands inträde i Nato hölls dess största snabbinsatsövning någonsin, *Air Defender 23*, i Finland. I övningen deltog sammanlagt 10 000 man och 220 flygplan från 24 länder. Flygvapnet genomförde övningen med bravur och visade med en gång sin förmåga att även leda stora operationer. I den av Nato fastställda arbetsfördelning för de nordiska länderna är det dock Norge som kommer att leda flygoperationerna i Norden, underställda Natos *Allied Air Command* i Ramstein, Tyskland.

Transporterna över Östersjön, försvaret av de strategiskt viktiga öarna Gotland, Bornholm och Åland, är alla kritiskt viktiga för vår försörjning. Finska marinens reform, projektet Flottilj 2020, har efter fördröjning

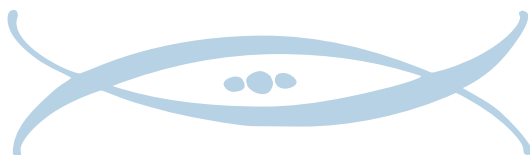
nått stadiet då den första multifunktionskorvetten i Pohjanmaa-klassen är under byggnad. Projektet med fyra fartyg ska vara avslutat 2029.

Marinens målsättning är att år 2032 vara ”en enhetlig, allmänt accepterad och handlingskraftig marin organisation, som svarar på synliga uppgifter och på verksamhetsmiljön under havsytan, på havsytan och i luftrummet samt inom cyber- och informationsdimensionen med sina militära prestationsförmågor.

Marinens förmåga att fullgöra sina uppgifter baserar sig på en hög insatsberedskap hos handlingskraftiga trupper med stor eldkraft och stridståliga system, stöd av de övriga försvarsgrenarna och olika partner samt ett smidigt och koordinerat verkställande av uppgifterna i alla beredskapslägen och dimensioner.”

Svenska marinen kommer även att förstärkas markant, men samordning inom marin strategi och uppgifter i Nato behövs i brådskande ordning för Östersjöområdet. Målsättningen bör vara att vid behov kunna stänga in ryska Östersjöflottan i sina hamnar och hindra rysk trafik på Östersjön helt och hållet. Detta är inget vi eftersträvat, men en nödvändighet om Putins eller hans gelikars styre tillåts fortsätta under överskådlig tid.

Vi lever i högst osäkra tider. Det kan bli plågsamt utdraget och kommer otvivelaktigt att leda till stora påfrestningar för vårt folk och vår nation. Men det arv som veterangenerationen lämnat oss, vår insikt om dimensionerna av deras gärning och tacksamhet över deras uppoffringar bildar nu själva grunden på vilket vårt land ska byggas och dess folk tryggas. Viktigast är försvarsviljan.

Högtidliga Veteransånger på skiva

CD-skiva
10 €

Under de senaste åren har det skapats en del nya veteransånger. Några av dem har översatts till svenska. På skivan Veteranens kvällssång sjunger MM:s seniorkör under **Gunnar Döragrips** ledning. Veterans kvällssång, Hembygdens vakt, Jag såg ett tåg, Farväl till en veteranbroder och Veteranens aftonsång.

Med finns också de "klassiska" inspelningarna av Veteranens aftonsång och Hembygdens vakt med Kadettkören och Helsingfors Garnisons Musikkår under **Teuvo Laines** ledning – med **Henrik Lamberg** och **Tom Nyman** som solister.

Skivan utkom år 2008. Utgivare var Okay's Musik Ab med framlidne Åke Grandell i spetsen. Enligt hans önskan skall avkastningen gå till arbetet för de svenskspråkiga krigsveteranerna.

CD-skivan kan beställas från Södra Finlands Krigsveterandistrikt tfn 09-6127003. Pris 10 euro + porto.

GLÖM OSS INTE

ESBO-GRANKULLA KRIGSVETERANER BERÄTTAR

Anses vara den bästa krigsminnesbok som utkommit i Finland. Trycktes i 3000 ex varav tusen gick till Sverige. Ett 20-tal böcker finns kvar. Priset är 20e + porto.

Ring 0400-520 802
Skynda på!

Utgiven av:
Esbo-Grankulla krigsveteraner

KÖP
BOKEN!

Här säljs

Svenska Krigsveteraners Stödstiftelses adresser

BORGÅ

Kondoleansadresser

Begravningsjänst P. Borg & Co, Fredsgatan 25, tfn 050 322 662
Begravn.byrå Nyman & Co Ab, Biskopsgatan 28 och
Fredsgatan 16

Christer Sundman, Ågatan 3, tfn 050 041 1479

Gratulationsadresser

Christer Sundman (se adress och tfn ovan).

EKENÅS

Kondoleansadresser

Werthmans Begravningsbyrå, Gustav Wasas gata 14, tfn 044 509 1818

ESBO-GRANKULLA

Kondoleans- och gratulationsadresser

Från distriktets kansli, tfn (09) 6127003

HELSINGFORS

Kondoleansadresser

Södra Finlands Krigsveterandistrikts kansli, Solveig Hyöty
Lilla Robertsgatan 14 B, 00120 Helsingfors (öppet kl.10–14)
tfn (09) 612 7003. Textservice med dator.

Gratulationsadresser samma som ovan

INGÅ

Kondoleansadresser och gratulationsadresser

Gunnel Öhman, Rauhalavägen 19, Ingå
tfn 040 705 5896

KARIS

Kondoleansadresser

Werthmans Begravningsbyrå, Köpmansgatan 18, tfn 044 509 1817

KIMITOÖN

Kondoleansadresser

Blomstertjänst Tiarella, Arkadiav. 3, tfn (02) 421 838
Blomsterbutik & Trädgård Järvinen, Nivelax, tfn (02) 427 063

KORPO-HOUTSKÄR-INIÖ

Kondoleansadresser

Anne Lindroos, Kittuisvägen 15, 21760 Houtskär,
tfn 0400 634 082

KYRKSLÄTT

Kondoleansadresser

Kyrkslätt Begravningsjänst, Volsvägen, 02400 Kyrkslätt
tfn (09) 298 8903

LAPTRÄSK

Kondoleansadresser

Västra Kymmene Andelsbank, Rauta-Järn Österholm

LILJENDAL

Kondoleansadresser och gratulationsadresser

Henry Nyström, Eskilomvägen 2, 07880 Liljendal
tfn 0400 304 645

LOVISA

Kondoleansadresser

Begr.byrå Andersson & Co. Ab, Alexandersg. 10
tfn (019) 532 850

Begr.byrå Lindqvist, Drottninggatan 17, tfn (019) 532 710

NAGU

Kondoleansadresser

Nagu Andelsbank, Nagu

PARGAS

Kondoleansadresser och gratulationsadresser

Blomsterhandel Garden-Center Teleflora
Runebergsgatan 1C, Pargas, tfn 02-458 36 66

PERNÅ

Kondoleansadresser och gratulationsadresser

Mikael Sjöholm, Schäsvägen 183, 07930 Pernå, tfn 040 581 7724

SIBBO

Kondoleansadresser och gratulationsadresser

Floranita, Centrumvägen 4, Söderkulla (endast kondoleansadresser)
Begravningsbyrå Grönroos, Stora Byvägen 19, tfn (09) 239 2688

SJUNDEÅ

Kondoleansadresser och gratulationsadresser

Kaj Rehnberg, tfn 050 511 2730

VANDA

Kondoleansadresser och gratulationsadresser

Distriktets kansli, Bangatan 1b, Solveig Hyöty, textservice med dator,
tfn 09 612 7003 (öppet 10–14)

ÅLAND

Kondoleansadresser

Ålandsbanken, Torggatan, Mariehamn, tfn (018) 29 011
Peter Brunila, Skarpansvägen 18, 22100 Mariehamn,
tfn 050 517 1145

Nocturne, Begravningsbyrå, Ekonomiegatan 1, tfn (018) 19207

Soldatgossen 5/-24

Östnyland:
Raseborg:

Bertel Rosenström, Estgubbens väg 30, 06950 Emsalö, tfn 040 878 1639
Karl E. Åberg, Storkyrkovägen 61 C 7, 10210 Ingå, tfn 0400 405 007

Medlemsinformation för
Östnylands och Raseborgs
soldatgosse- och flicklotte-
gillen.

Eugen Schaumans familj hyrde hos familjen Bäckblom i Sibbo

För 120 år sedan rådde ofärdstider i Finland. Rysslands allt mer ökande förtryck av sitt storfurstendöme Finland kulminerade i Eugen Schaumans attentat mot den avskydde generalguvernören Nikolai Bobrikov den 16 juni 1904. Denne representerade de olagligheter som de ryska myndigheterna börjat tillämpas i allt större omfattning. Efter skotten mot Bobrikov tog Eugen Schauman sitt eget liv.

Familjen Schauman hyrde vid denna tid sommarviste hos familjen Bäckblom på Simsalö i Sibbo skärgård, ett par mil öster om Helsingfors.

Denna artikel bygger på uppgifter i föredrag som hållits av Nils-Erik Bäckblom, medlem i Östnylands soldatgosse-flicklottagille. Han är pensionerad från tjänsten som regionchef för lantmäteriverket på Åland och bosatt i Mariehamn. Han är också medlem i Krigsveteranerna på Åland. Huset på lägenheten Bergkulla som familjen Schauman hyrde hade Nils-Erik Bäckbloms farfar Karl Otto Wilhelm byggt i slutet av 1800-talet då han avslutat en tre år lång värnplikt i ryska armén. Huset ägs nu av Nils-Erik Bäckblom med familj.

Tog avsked av familjen

Veckoslutet före attentatet besökte Eugen sin familj på Simsalö för att ta avsked. Familjen anade det inte då, men förstod efteråt att så var fallet. Enligt Eugens syster Sigrid Schaumans bok *Min bror Eugen* var han mer tystlåten än vanligt denna gång. Hunden Lucas var även med och Eugens yngre bröder lekte med den. På söndagen gjorde familjen en promenad kring Simsalö. Då de kommit till öns "lilla bergskedja" bad Eugen Sigrid att komma med upp där han sedan pekade ut över havet och de många små öarna. "Vad Finland är vackert" sade han. "Det här skulle du måla"! "Nej, jag kan inte, det är för entonigt" blev Sigrids svar. Efter detta omfamnade han och kysste henne. Sigrid sköt

honom sakta ifrån sig, för situationen kunde missförstås då det gick främmande människor på vägen nedanför.

I ett brev som Eugen bar på sig vid attentatet försäkrade han att det inte förelåg någon komplott; att han helt allena planerat och allena också genomförde dådet. Trots det blev familjen utsatt för den ryska misstänksamheten. Fadern Waldemar fängslades och huset på Simsalö genomsöktes av detektiver och gendarmer för att få fram bevis på delaktighet. Man fann ingenting komprometterande, men fadern greps och hölls bland annat fången i Peter-Paulfästningen i S:t Petersburg. Han frigavs i november 1904 och blev frikänd av Åbo hovrätt följande år, 1905.

Huset på Simsälö som familjen Schauman hyrde somrarna 1903 och 1904. I förgrunden Eugens brorson Paul Schauman (t.v.) och Nils-Erik Bäckblom.

I det brev Eugen Schauman bar på sig vid attentatet redogör han för missförhållandena i Finland som skärpts under Bobrikovs tid. Och fortsätter:

Då ingen utsigt förefinnes att, inom en öfverskådlig framtid, en sanningsenlig framställning om det verkliga tillståndet skall nå till E.M. (Eders Majestät) och att generalguvernör B. förty skall blifva bortkallad, återstår endast att genom att gripa till nödvärn försöka göra honom oskadlig. Medlet är våldsam, men det är det enda.

E.M.! Mitt eget lif offerar jag vid samma tillfälle och för egen hand för att ytterligare försöka öfvertyga E.M. om att svåra missförhållanden råda i Storfurstendömet Finland äfvensom i Polen, Östersjöprovinserna ja i hela det ryska riket.

Mitt beslut har jag efter moget öfvervägande ensam fattat. E.M.!

med döden för ögat svär jag vid Gud att här icke föreligger någon sammansvärjning. Ensam har jag fattat mitt beslut och ensam skrider jag till handling. Med kännedom om E.M.s goda hjerta och, ädla afsikter bönfaller jag E.M. endast om att taga reda på det verkliga tillståndet i riket – Finland, Polen, Östersjöprovinserna inbegripna.

Jag framhärdar med djupaste undersåttlig vördnad Stormäktigste, Allernådigste Kejsare och Storfurste Eders Kejsrerliga Majestäts allerunderdånigste och tropliktigste undersäte.

Begraven i Borgå

Efter attentatet begravdes Eugen Schauman i tysthet i utkanten av Malmis begravningsplats vid Helsingfors. Myndigheterna ville förhindra att graven skulle bli ett mål för nationalistiska framträdanden. Först två år senare kunde släkten flytta honom till familjegraven

på Näsebacken i Borgå. I motsats till den första begravningen som hölls mer eller mindre i hemlighet blev det här en manifestation med storslagna hedersbetygelser och deltagare som räknades i tusental.

På sin farfars hus lät Nils-Erik Bäckblom 1982 sätta upp en minnesplatta med så lydande text:

Karaktärsbyggnaden är uppförd år 1895, av Karl Otto Wilhelm Bäckblom, i samma stil som Topelius villa på Björkudden i Östersundom, där Bäckblom tjänstgjort på 1880-talet. I detta hus bodde Eugen Schaumans föräldrar som-maren 1904. Här tillbringade Eugen Schauman sitt sista veckoslut innan han därpå följande torsdag den 16 juni 1904 sköt generalguvernör Bobrikov.

(BR)

RÄTTELSE

I artikeln i Veteranposten 4/24 om Soldatgossar i Norra Paipis var fel namn. Rätt namn är framträdande ledarkraft var Victor Isaksson (ej Viking Ahrenberg)

Vi gratulerar följande medlemmar i föreningen:

Borgånejdens Krigsveteraner rf

101 år

24.12. Wikström Hjördis

85 år

13.11. Munck-Tennberg Ritva

21.11. Törnblom Stig

80 år

2.11. Hjelt Lars

16.11. Bäckman Yngve

1.12. Lindqvist Lars

75 år

24.11. Wiksten Johan

31.12. Puotila Matti

70 år

21.12. Johansson Tom

Ekenäsnejdens Krigsveteraner rf

103 år

29.11. Sundberg Linda

102 år

10.11. Lindstedt Doris

100 år

29.12. Holmström Greta

90 år

17.11. Stenström Rea

70 år

15.11. Carlberg Kenneth

Esbo-Grankulla Krigsveteraner rf

102 år

20.11. Lindholm Kurt

95 år

20.12. Skogberg Anne-Charlotte

70 år

8.12. Nyman Håkan

Hangö Krigsveteraner rf

95 år

9.12. Nyström Ann-Mari 95

Helsingfors svenska Krigsveteraner rf

102 år

26.12. Fedosow Helene

100 år

21.12. Lagerbohm Ulla

95 år

16.11. Berghäll Terttu

24.11. Sjölund Anita

80 år

13.11. Perret Christian

75 år

7.11. Christiansen Kaj

18.11. Wallgren Per-Erik

1.12. Karlsson Brita

70 år

1.12. Berg Göran

Ingå Krigsveteraner rf

101 år

19.11. Hilden Aili

70 år

11.12. Öhman Jan-Robert

Karis Krigsveteraner rf

100 år

16.11. Forsberg Svea

Kimitoöns Krigsveteraner rf

90 år

17.11. Gustavsson Ella

30.12. Isaksson Thelma

70 år

4.12. Andersson Ulla

Kyrklätt Krigsveteraner rf

101 år

17.12. Tallberg Judith

85 år

29.11. Wikström Ingegerd

Lapträsk Krigsveteraner rf

85 år

3.11. Nybondas Margita

Liljendal Krigsveteraner rf

85 år

7.12. Lund Ove

80 år

17.12. Nygård Yngve

Lovisanejdens Krigsveteraner rf

95 år

29.12. Lindqvist Kurt

Nagu Krigsveteraner rf

80 år

1.11. Eklund Carl Gösta

75 år

31.12. Henriksson Carita

Pernå Krigsveteraner rf

80 år

1.12. Kurki Estrid

Sibbo Krigsveteraner rf

100 år

8.12. Helenius Maj-Britt

90 år

27.11. Pihlflykt Inger

85 år

17.12. Mellin Britt

19.12. Wiren Päivikki

80 år

2.12. Räsänen Matti

11.12. Melander Christer

75 år

2.11. Björkell Hed-Mari

70 år

11.12. Lindqvist Håkan

Sjundeå Krigsveteraner rf

85 år

19.11. Ahonen-Lindström
Ull-Britt

80 år

22.11. Wikström Carl-Erik

23.11. Grönberg Stina

Gratulationsadress 10 €
TEXTSERVICE, postas direkt till mottagaren, på begäran.

Adresserna kan beställas från

**Södra Finlands
Krigsveterandistrikt r.f.**

Kansliet öppet

kl. 10.00–14.00

Lilla Robertsgatan 14 B, 00120 Helsingfors

tfn (09) 612 7003

**Vanda
Krigsveteraner rf**

70 år
15.11. Järvinen Rainer

**Krigsveteranerna
på Åland rf**

90 år
8.11. Wilhelmsson Hilka
13.12. Johansson Gun

85 år
1.11. Luther Carita
30.12. Sonntag Klara

80 år
25.11. Helander Gösta

75 år
10.11. Holmström Hilding

70 år
7.12. Johansson Lars

Finland 100 år

Köp det dekorativa ljuset

1917–2017
som minne eller gåva

(Finns även utan årtal att få.)

Ljuset kan beställas från distriktet tfn 09-612 7003

Pris: 10 euro/st + porto (Ljuset är 11,5 cm högt)

BORGÅNEJDENS KRIGSVETERANER R.F.

- 27.11 Månadslunch med föredrag på Folkakademin, Runebergsgatan 16.
- 6.12 Självständighetsdagen kl.12.25 medborgarmarsch från torget. Kl. 12.40 uppvaktning vid hjältegravarna med kransnedläggning, fanborg och fältandakt. Kl. 14.00 stadens konsert på Konstfabriken.
- 18.12 Lunch på Folkakademin, Runebergsgatan 16.
- Följ med föreningsspalten i Borgåbladet.**

HELSINGFORS SVENSKA KRIGSVETERANER R.F.

- 11.11 Månadslunch kl. 12.00 på rest. Tekniska, Eriks-gatan 2. Föredrag av Sveriges försvarsattaché, överste Niklas Niemi.
- 6.12 Uppvaktning vid Hjältegravarna på Drumsö kl. 10.30. Därefter självständighetsdagens tvåspråkiga gudstjänst i Drumsö kyrka.
- 9.12 Månadslunch kl. 12.00 på rest. Tekniska, Eriks-gatan 2. Föredrag av Kustbrigadens kommandör, kommodor Johan Tillander.

KYRKSLÄTTS KRIGSVETERAN- OCH TRADITIONSFÖRENING R.F.

- 12.11 Höstmöte/Valmöte kl. 13.30 i Servicecentralen, Rågränd 3. Köttsoffa och kaffe. Välkomna!
- 6.12 Kransnedläggning vid hjältegravarna.
- 10.12 Julmöte/grötmöte kl. 13.30 i Servicecentralen, Rågränd 3. Gröt, kaffe och jultårter.

För tilläggsinformation se annonser i Kirkkonummen Sanomat och Västra Nyland.

LAPPTRÄSK KRIGSVETERANER R.F.

- 21.11 Julgröt på församlingshemmet.
- 6.12 Självständighetsdagen, uppvaktning vid hjältegravarna.
- 24.12 Ljuständning vid hjältegravarna.
- Se närmare information i ortstidningen Nya Östis.**

SIBBO KRIGSVETERANER R.F.

- 24.11 Höstmöte på Servicehuset Linda i Söderkulla.
- 3.12. Månadslunch på Servicehuset Linda i Söderkulla.
- 6.12 Uppvaktning vid hjältegravarna vid Gamla kyrkan samt Östersundom kapell.

Tidpunkten anmäls senare.

SIBBO KRIGSVETERANERS TRADITIONSFÖRENING R.F.

- 5.11 Månadslunch på servicehuset Linda i Söderkulla.
- 24.11 Höstmöte på Lilla Villan i Nickby kl. 14.00.
- 3.12 Månadslunch på servicehuset Linda i Söderkulla.
- 6.12 Uppvaktning vid hjältegravarna vid Gamla Kyrkan samt Östersundom kapell.

Tidpunkten anmäls senare.

SJUNDEÅ KRIGSVETERANER R.F.

Medlemmarna i Sjundeå Krigsveteraner – Siuntion Sotaveteraanit rf kallas till extra föreningsmöte onsdagen den 20.11.24 kl. 18.00 på Hotelli Siuntio (Sjundeå Bad) Lepopirttivägen 80, 02580 Sjundeå.

Mötet är det andra och avgörande mötet för behandling av paragraf 16. Upplösning av föreningen.

FRAMTIDEN I VANDA

Krigsveteranerna i Vandaföreningen har gått ut tiden. Veteranänkorna har vår uppmärksamhet fortfarande.

Medlemsantalet är glädjande nog fortfarande 60 personer. Vi önskar föra vidare den starka veterantraditionen som har funnits i Helsing och därför heter föreningen idag Helsing krigsveteraners Traditionsförening rf.

Uppvaktningarna vid hjältegravarna i Helsing, Rödsand och Östersundom fortsätter. Faktum återstår att vi som andra föreningar behöver yngre personer med i vår svenskspråkiga gemenskap. Vete-

ranernas insats för vår självständighet och kunskaper om vinter- och fortsättningskrigens händelser 1939–44 behöver hållas levande och förmedlas vidare. Vi välkomnar nya medlemmar som i dagens oroliga propagandistiska värld kan se sammanhållningens och baskunskapernas betydelse.

Astrid Nurmivaara
Ordförande

Helsing krigsveteraners Traditionsförening rf
0504385354

Anekdoter

Om du bara springer undan får du ingen vän.

*Ingenting är omöjligt för den som inte behöver
göra det själv.*

*Det tar mindre tid att göra en sak rätt än att
förklara varför du gjorde fel.*

*Förmågan att i dag tänka annorlunda än i går, skiljer
den vise från den envise.*

*Att oroa sig för morgondagen, är som att betala ränta på
lån man inte fått*

Tålmod är plåster på alla sår.

*Det finns inte någon på den här jorden som inte är
rädd och osäker.*

Bolsjevismens svurne fiende

Den röda tråden i Mannerheims livsgärning var kampen mot bolsjevismen. Han insåg tidigt att Lenins regim var en dödlig fara och försökte åren 1917–1919 upprepade gånger genom vädjanden till världskrigets segrarmakter åstadkomma ett fälttåg mot S:t Petersburg.

Han hade under dessa år själv med finska armén kunnat erövra staden. Maningarna om ett ingripande mot de röda i Ryssland klingade dock för döva öron.

Henrik Ekberg skriver om detta och om Mannerheims fängslade liv från vaggan till graven i detta nyutkomna storverk.

Sidantal: 640 sidor

Författare: Henrik Ekberg

Tryck: Oy Nordprint Ab, 2022

Pris: 25 euro + porto

Boken kan köpas från **Södra Finlands Krigsveterandistrikt**, tfn 09-612 7003

Är Du intresserad av våra Veteraner och av med- lemskap i kommande traditionsföreningar?

Kom i så fall med som understödande medlem i en veteranförening.

Se kontaktuppgifter sida 9 i denna tidning.

Kontakta en veteranförening på orten
där du bor eller Distriktet.

Lösning & vinnare

Veterankryss 4/24

										→ →										B	I	*	B	*						BBS 2024					
																				H	Ö	S	T	E	N						S				
																				U	N	G	*	A	S						S				
																				S	E	A	M	U	S										
																				B	E	R	T	*	D	T									
→ →																				T	*	A	*	E	O										
																				A	R	*	*	C	R										
																				V	E	*	B	O	A						S				
																				L	N	A	L	L	S										
																				S	*	*	O	V											
ABF																				T	Ä	N	G	A											
																				T	S	L	*	I	*	L	T	J	R	*	N	M			
																				O	R	T	N	A	V	M	A	S	U	G	N	E	P		
																				U	O	I	M	A	M	*	Y	S	A	K	*	S			
																				M	P	N	N	*	I	N	A	R	I	*	K				
																				P	L	G	*	F	L	*	E	F	*	*	H	Ö			
																				E	Ä	A	N	N	O	N	S	Ä	L	D	E	R			
																				A	T	T	R	I	B	U	T	H	R	O	A	L	D		
																				S	*	*	*	*	*	F	Ä	T	*	N	L				
										BBS 2024																				V	A	M	P	P	Ä

Bland dem som skickat in rätt lösning lottas det ut bokpris.

Den här gången heter vinnarna:

Bengt Antas, Hindersby och Riitta Helenius Dragsvik

															
						POL- KAR		DELAR I RÄNTE- RÄKNING				TOLKAT BÖRJAN & SLUTET		RHS 2024	
				KAN DARRA											
				STRÅK								PARTI SÄREGET SKEN			
				YTA				RAKASTE STJÄRNA							
		GLOR- IÖSA		TÄVLAR I MAT I LAG		TÄTA MED TJÄRA		ORDLEK MED SYM- BOLER & BILDER		"REGUL- JÄR"		500 NAMN I ÖST			
KAN IN- KOMST VARA														RUBI- DIUM	
SPELAR EV. EJ MED KAPPA JÄMKA												BÅDE MED GROP OCH SNÖ		REDE TON	
										KANDIDAT SYLT		MULL		OS I OSLO EXTRA	
GOTT TILL FISK KLISTER- MÄRKE				LÄTTLÅST								TRIPP			
								EMILS SYSTEM FÖR HET		10 TON		HAR ÅBO GIFTIG OLJA		STRON- TIUM	
				I SVENSKA TORSBY OFLYT										LITER ANTAL	
PRYDS I JUL		DÄMPAD F.D. RUNDRADION						KARAT		NÄMND FÖR NORDISK SKOG TERBIUM				SURREY EFTER KOMP-	
BÖR BIFF VARA SPRANG I VÄST										SLAGITS					
								LÄTE FRÅN TJUR				ÄNDELSE		TYNGD ELLER	
ORD- BANK				GENER				DENNA KUNG BE- SKREVS AV SOFOKLES						RADE	
PREPO- SITION ETTINY		PÅ GHANA- FLYG KANSKE		SLÅS MED JÄMNA INTER- VALLER				FINNE KEMI		TON ET		KVÄVE JOULE		SPECIES LITEN	
RHS 2024										&				RHS 2024	

**Veterankrysset sänds senast den 11.12.2024 till:
Södra Finlands Krigsveterandistrikt r.f.
Lilla Robertsgatan 14 B
00120 Helsingfors**

Två krysslösare belönas med bokpris.

Namn: _____

Adress: _____

Stöd krigsveteranarbetet och din egen förening med att köpa

Alla produkter är försedda med förbundets emblem

Gåvoartiklar

Hederssköld (i trä)	26 €
Husbondevimpel, 4 m.	60 €

Medaljer och märken

Veteranmedalj	15 €
Medlemsmärke i brons (medlem i förening)	15 €

Nyttoartiklar

Hängslen finns mörkblå och svarta	23 €
Tygväska (mörkblå, lätt och rymlig)	18 €
Promenadkäpp (best. efter personens längd)	60 €

Gravstensemblem

Gravstensemblem (eklöv 90 mm h.)	20 €
Gravstensemblem (runt 66 mm omkr.)	20 €

Husbondevimpel 60 €

Promenadkäpp
(med ispigg)
60 €

Hängslen 23 €
mörkblå, svarta

Svenska Krigsveteraners Stödstiftelse

Gratulationsadress	10 €
Kondoleansadress	10 €
TEXTSERVICE (med dator – olika texttyper finns att få).	
Adresserna postas direkt till mottagaren, på begäran.	

För gratulation
För kondoleans

Produkterna och adresserna
kan beställas från

**Södra Finlands
Krigsveterandistrikt r.f.**

Solveig Hyöty
Kansliet öppet kl. 10.00–14.00
Lilla Robertsgatan 14 B,
00120 Helsingfors
tfn (09) 612 7003